

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 13240/2558

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต็งโจทก์ นายพวด จะชนรัมย์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 296 จัตวา, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4, พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. 2520 มาตรา 3, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 362, ป.อ. มาตรา 363, ป.ที่ดิน มาตรา 9, ป.ที่ดิน มาตรา 90, ป.ที่ดิน มาตรา 91, ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 296 จัตวา (3) ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 และ พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ.2520 มาตรา 3 นั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาแจ้งต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีว่า ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารยังไม่ออกไปตามคำบังคับ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศ กำหนดเวลาให้ผู้ที่ยังอ้างว่าไม่ใช่บริวารของลูกหนี้ตามคำพิพากษายื่นคำร้องแสดงอำนาจพิเศษต่อศาลภายในกำหนดเวลาแปดวันนับแต่วันปิดประกาศ ถ้าไม่ยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบริวารของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ฉะนั้น ผู้ที่ยังอ้างอำนาจพิเศษดังกล่าวจะต้องมีหลักฐานเบื้องต้นมาแสดงต่อศาลมิใช่กล่าวอ้างขึ้นลอย ๆ

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องและฎีกาว่า ผู้ร้องเช่าที่ดินจากจำเลยเพื่อปลูกต้นยางพารา มีกำหนดเวลา 30 ปี โดยที่ดินพิพาทไม่ได้อยู่ในที่ดินที่ผู้ร้องเช่า เมื่อผู้ร้องไม่มีหลักฐานเบื้องต้นมาแสดงว่า ผู้ร้องเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทได้อย่างไร จึงรับฟังได้ว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิเข้าไปทำประโยชน์ที่ดินพิพาท การที่ผู้ร้องเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทจึงถือว่าเป็นการเข้าไปทำประโยชน์โดยอาศัยสิทธิของจำเลย ผู้ร้องจึงเป็นบริวารของจำเลย กรณีถือไม่ได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้มีอำนาจพิเศษ ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 และ พ.ร.บ.ให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ.2520 มาตรา 3คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องว่าจำเลยกับพวกบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองทางพิพาทซึ่งเป็นทางสาธารณะ ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 362, 363 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 90, 91, 108 ทวิ จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ วรรคสอง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 363 ประกอบมาตรา 83 จำคุก 3 เดือน เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทนมีกำหนด 3 เดือน กับให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยออกไปจากทางพิพาท บรรดาเสา รื้อลวดหนาม ต้นยางพารา บ่อน้ำบาดาล และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ อื่นใดที่กระทำลงบนทางพิพาทให้ริบ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องข้อหาบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 363 และไม่รับทรัพย์ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา ศาลฎีกาพิพากษายกฎีกาจำเลย โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นบังคับคดีแก่จำเลยและบริวาร ศาลชั้นต้นออกคำบังคับและหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี เจ้าพนักงานบังคับคดีออกประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดีฉบับลงวันที่ 7

กรกฎาคม 2557 ว่าศาลชั้นต้นมีหมายบังคับคดีให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทบริเวณเส้นสีเขียวตามแผนที่พิพาท ให้ผู้ที่อ้างว่าไม่ใช่บริวารของจำเลยยื่นคำร้องแสดงอำนาจพิเศษต่อศาลภายในกำหนดเวลา 8 วัน นับแต่วันที่ประกาศ มิฉะนั้นถือว่าเป็นบริวารของจำเลย และเจ้าพนักงานบังคับจะดำเนินการบังคับคดีตามกฎหมายต่อไป ผู้ร้องยื่นคำร้องลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2557 ขอให้โจทก์ฟ้องผู้ร้องเป็นคดีใหม่ และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ตัดต้นยางพาราและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ของผู้ร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน และจำหน่ายคดีเฉพาะอุทธรณ์ของผู้ร้องสำหรับจำเลย ผู้ร้องฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ที่ดินพิพาทเป็นทางสาธารณะอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องเป็นบริวารของจำเลยหรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 296 จัตวา (3) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 และพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ.2520 มาตรา 3 นั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาแจ้งต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารยังไม่ออกไปตามคำบังคับ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศกำหนดเวลาให้ผู้ที่ยังอ้างว่าไม่ใช่บริวารของลูกหนี้ตามคำพิพากษายื่นคำร้องแสดงอำนาจพิเศษต่อศาลภายในกำหนดเวลาแปดวันนับแต่วันปิดประกาศ ถ้าไม่ยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบริวารของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ฉะนั้น ผู้ที่อ้างอำนาจพิเศษดังกล่าวจะต้องมีหลักฐานเบื้องต้นมาแสดงต่อศาลมิใช่กล่าวอ้างขึ้นลอย ๆ คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องและฎีกาว่า ผู้ร้องเช่าที่ดินจากจำเลยเพื่อปลูกต้นยางพารา มีกำหนดเวลา 30 ปี โดยที่ดินพิพาทไม่ได้อยู่ในที่ดินที่ผู้ร้องเช่า เมื่อผู้ร้องไม่มีหลักฐานเบื้องต้นมาแสดงว่า ผู้ร้องเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทได้อย่างไร จึงรับฟังได้ว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิเข้าไปทำประโยชน์ที่ดินพิพาท การที่ผู้ร้องเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทจึงถือว่าเป็นการเข้าไปทำประโยชน์โดยอาศัยสิทธิของจำเลย ผู้ร้องจึงเป็นบริวารของจำเลย กรณีถือไม่ได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้มีอำนาจพิเศษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 296 จัตวา (3) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.2499 มาตรา 4 และพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ.2520 มาตรา 3 เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 3 มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง และบริวารของจำเลยออกไปจากทางพิพาท ผู้ร้องซึ่งเป็นบริวารจึงต้องออกไปจากที่ดินพิพาทตามคำพิพากษาดังกล่าว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของผู้ร้องข้อนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

นุจรินทร์ จันทรพรายศรี · อีระพงศ์ จิระภาค · ปกรณ์ มหรรณพ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/13240/2558>